

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 86. ANULU XVII.

Sabiu, in 30 Octovre (11 Nov.) 1869.

Telegrafulu este de doue ori pe septemana: joia si Dumineca. — Pronumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adrestate catre expeditura. Pretulu pronumeratiunii pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelaltepartii ale Transilvaniei si pen-

tro provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tiori straine pe unu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a. Inscratelo se platestu pentru intela ora cu 7. cr. sirula, pentru a dou'a ora cu 5. cr. si pentru a troy'a repetire cu 3. cr. v. a.

Eveneminte politice.

Ietele din Cislaitania au incheiatu sesiunea. Temerile si acceptarile cele mai insemnate erau sa-si aiba isvorulu in diet'a boema si galitiana. Diet'a cea dintaiu ca atare nu avea sa traga in cumpen'a politice interne, ci membrii ei cei ce nu voira sa participe la dens'a. Din membrii acestia audimu acum ca acei ce apartienu de nobilimea boema au avutu o intalnire in Pardubitz. Resultatulu intalnirii a fostu ca nobilimea cauta modalitati, prin cari sa se pota apropiu de regimu. Diet'a galitiana a decisu tramitarea deputatoru in senatulu imperiale. Lucrurile, precum se vede din aceste date si voru urm'a cursulu lor inceputu dej'a si mai departe.

Evenemintele din Boche di Cattaro suntu inca de natura de a ocupa spiritele. Dupa scirile cele mai dincoce trupele imperatesci au respiesu pre insurgenti in partile cele mai muntose si deca se aderescu scirile ca trupele au permissiunea de a trece pre teritorie straine spre a opera in contra insurgentiloru, e probabitu ca revolt'a va fi suprimata. Altu feliu suna scirile diaaristice opusetiunali. Acest'a vorbesce despre eventuale miscari in tierile invocate Bosni'a si Erzegovin'a, ba unele vorbescu si de confinielu militari din Croato-Slavoni'a. Ceste din urma treboie luate cu tota rezerv'a, pentru ca diuarie filo-slave inca arata felielu acest'a de sciri de nisce denunciari, cari se desmintu si de incesi petitiunile revoltantiloru, cari se numescu si acum supusi c r e d i n o i o s i ai Maj. Sele.

In Franci'a continua press'a opusetiunii si barbatii acestei'a in limbajulu ei veementu contra regimulu imperiale, inse totulu se reduce mai multu la amenintiari. Reshelulu ce va opusetiunea sa-lu porie contra regimulu, va fi pote celu parlamentar. Deschiderea corpurilor legislative din Franci'a ce are se urmeze in curendu ne va deslusi deca este asi'a.

Sultanulu, se dice, nu va fi de fatia la deschiderea canalulu de Suez. Impregiurarea acest'a o esplica unii ca o garantia pentru sustinerea pacei, pentru ca sultanulu prin absentia sea incungiura ocaziunea de a interita pre vice-regele Egiptulu, intunecandui autoritatea acestui din urma prin suveranitatea cu carea se aru purta elu acolo.

O rescola anuntia diaariele in imperiulu otomanu, din partile asiatiche, in apropiarea Bagdadulu. Se dice mai departe ca insu-si Bagdadulu e amenintiatu. Revolt'a acest'a, luandu dimensiuni mai mari, pote deveni unu evenimentu de mare insemnate. Ea pote termina cu perderea unui teritoriu insemnatu din imperiulu celu sgoduitu de tote partile.

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a din 30 Oct. Presiedinte Somssich. Secretariu Szél, Ministri Horváth, Mikó, Gorové. In siedinti'a acest'a, dupa autentificarea protocolulu face Bela Maria si interpelatiunea: deca are regimulu conosciinta despre agitatiunile din fruntariele militare si din Transilvani'a (?) contra integritatii tieriei? si deca are conosciinta, ce a dispusu ca sa se pedepsesca atentatele facute asup'a esistintiei statulu si sa se supprime miscarea neamica tieriei?

Alta interpelatiune urméza din partea lui Col. Tisz'a pentru ca nu s'au observatu formele constitutionali la harthi'a pr. in privitoria la confinielu militari; in fine vine si acest'a asup'a faimeloru ce curséza prin tier'a despre lucruri, cari insufla grigia si cari se dice case intempla in fruntariele militari.

Ernestu Simonyi interpeléza pre ministeriu in afacerea din Dalmatia si cere deslusiri detaiate dela regimu atatu in privint'a miscariloru dalmatine catu si in privint'a mesuriloru de suprimerea lor.

Trecendu la ordinea dilei se ia in desbatere interpretatiunea §-lui 120 din regulamentul casei, care dupa propunerea lui Madocsányi aru trebui interpretatu asi'a:

„Cas'a declara ca interpreteza § 120 alu regulamentulu casei astfelu, ca responsulu la o interpelatiune numai atunci pote fi obiectu de discussiune, deca cas'a va afla cu cale a-lu pune la ordinea dilei si va ordina acest'a prin concludu, la ocaziunea responsulu nu pote fi discussiune, ci cas'a decide, dupa ce a replicatu interpelantulu, prin votu simplu deca responsulu ministrulu are a se lua spre sciintia séu deca are a se pune la ordinea dilei spre a fi discutatu.“

Dupa unele debateri adauge Deák la propunerea de mai susu: „Inse deca unu deputatu propune discussiunea obiectulu de interpelatiune, impregiurarea, ca responsulu ministrulu e luat deca spre sciintia, sa nu decida ca are a se primi séu a se reiepta propunerea (Aplause). Se primesce.“

Dupa acest'a trece cas'a la desbaterea generale asup'a proiectulu despre stramutarea si pensionarea judecatoriloru si functionaritoru judecatoresci.

In siedinti'a dela 3 Novembre pre bancele ministeriali se afla ministri: Mikó, Horváth, Eötvös, Bédécovics, Gorové.

Intre alte amenunte insemnamu depunerea mandatulu din partea deputatulu Mironu Romanu. Se aducu la conosciinta casei multe pretitiuni, in fine Lud. Papp interpeléza pre ministrulu de interne, ca pentru ce intardie ministrulu comunu cu redarea averei regimentelor de fruntarie secuiesci.

Col. Tisz'a interpeléza pentru ce de trei partarie de anu siede in comitatulu Heves siede unu comisariu regescu si drepturile comitatulu pentru ce suntu totu de atát'a tempu suspense.

Miko raspunde la o interpelatiune de mai nainte ca va publica contractele incheiate in era premergatoria constitutiunii.

Dupa aceste si dupa alegerea unoru membri in unele comisiuni se apuca cas'a de desbaterea generale asup'a proiectulu pentru casarea pedepseloru corporali.

Referintele Széll cetesce raportulu comisiunii centrale despre proiectulu de lege pentru delaturarea pedepsei trupesci. Ministrulu de justitia Horváth vorbesce pentru delaturarea pedepsei acestei'a, motivandu-si parerea. Ce se atinge de fére ca pedépsa, acelea nu se potu delaturu pana nu se voru organiza inchisorile in modu corespunditoriu. Irányi si esplica mai pre largu parerea sea despre delaturarea bataiei ca pedépsa. Fr. Deák afla din cele doue proiecte in privint'a acest'a, a lui Irányi si alu ministrulu de justitia, de mai bunu pre celu din urma. Vorbesce mai pre largu despre unii paragrafi; anume primesce cei 7 dintaiu, la cei'a-lalti se alatura langa parerea ministrulu, ca se remana afara. Várady inca e pentru proiectu, dara se remana afara §§ 8—13. Csernátóny spera natiunea unghuresca in contra lui Irányi, carea nu se pote numi barbara, pentru ca intrebuinteaza inca pedépsa trupesca, carea esista de esemplu inca si in Engliter'a (in armata). Irányi nu a numitu natiunea unghuresca barbara, dara atát'a dice, ca la care natiune mai esista inca pedépsa trupesca, arunca o pata de rusine asup'a-i. Se incepe desbaterea speciale a proiectulu ministrulu de justitie si primescu cei 7 paragrafi dinteiu, modificandu-se unii

putieniu; ceilalti 8—13 si-i retrage ministrulu Horváth, rugatu fiindu de Deák a proiecta altii pentru oi. Várady propone, ca ministrulu de justitia, pana se voru compune codicela criminale si civile pre cale legislatoria, sa asterna unu proiectu de lege dupa principiulu egalitatiei desevarsite fara deosebire intre nobili si nenobili.

Ministrulu de justitia Horváth speréza, ca mai inteiu se va tipari propunerea si apoi se va decide asup'a-i. In privint'a propunerei se pote produce per excerpta si prin activitatea organica; ori care modulu va decide cas'a e gat'a a implini vointia natiunii. Deák nu e in contra modululu de a crea legi per excerpta, dar acest'a treboie evitatu pentru greutatile ce le are. Recomenda a se aduce propunerea lui Várady la ordinea dilei. Presiedintele: Mai anteiu se decide, a se tipari propunerea. Se primesce propunerea lui Deák, dupa carea remanu afara §§. 8—13; §. 14 si 15 se primescu. Ministrulu de comerciu Gorové asterne articlii de lege sanctionati de Maj. S. despre introducerea moneiei de auru in Ungari'a si conventulu postalulu cu Serbi'a.

La revolt'a dalmatina.

Diuarulu „Zukunft“ publica in numerulu seu celu mai prospetu o petitiune catre imperatu, carea, precum dice numit'a foia, au decisu a o tramite reprezentantii comunelor districtuale intr'o adunare tienuta in Cattaro in 27 l. tr. In petitiune, la a carei inceputu se numescu petentii „comunele cele mai credinciose din Boche di Cattaro“ se vorbesce despre referintiele cele proprie tieriei, in urm'a caror'a locuitorii ei treboie sa se ocupe cu navigatiunea prin tieri straine, séu treboie sa mérga in Constantinopole, Egiptu séu in Californi'a spre a trai cultivandu pamentu strainu; locuitorii, dice mai departe petitiunea, traiescu in resbelu continuu cu vecinii lor, cu Turcii si cu Montenegriini si pentru aceea suntu deapurarea sub arme si suntu totu-deun'a gat'a, a se radica spre aperarea patriei in contra inamiciloru monarchulu seu. De aici se pote vedé usioru, ca recrutarea in Boche e necorespondentia scopulu si nu se pote efectu si comunele petitiunatorie s'au rugatu pre calea telegrafica pentru amenarea recrutarei, carea au voitu a o efectu comisiunea cu „o iutiela surprindentia.“ Mai departe continua petitiunea: „Pre candu acceptamu gratia imperatesca, la carea ne rugasemu pentru amenare, conchiamu majorulu Bizaro insarcinatu de ministeriulu Majestatei V. cu organizatiunea militiei, in 22 a. c. pre primarii orasiloru si a-i sateloru si pre unii notabili ai comuneloru subscrisu pre credinciose in sel'a comunale din Cattaro, unde le facu conosciuta intentiunea cea buna si totu-deun'a parintesca a Majestatiei Vostre, de a concede ori-ce inlesniri possibile la efectuarea legi de inarmare si asigura totu deodata pre cei presenti, ca o lege speciale pentru gard'a Bochesiloru eschide pre recrutii de acolo de ori-ce servitiu militarulu afara de frontierele de Boche di Cattaro. Dara o de vaieratu, ca efectulu impresiunii celei bune, ce l'a produsu purtarea cea amabila si convingatoria a majorulu Bizaro chiaru si la cei nemultiamiti, s'a nimicitu deodata prin impregiurarea aceea, ca Escelenti'a Sea dlucutiitoriu de Wagner, carele sosi-se in momentulu acel'a cu vaporulu la Cattaro, nu desbarca si nu se arata reprezentantiloru comunali, cari lu acceptau cu doru, ci le tramise pre colonelulu c. r. Oelger, comandantele fortulu Cattaro, carele le vorbi cuvinte aspre, stricte si nici acceptate nici meritate de reprezentantii comuneloru subscrisu celoru pre credinciose, pre candu ei erau conchiamati si venise spre a audi impartasiri mangaitorie si linisitorie si erau gat'a

de a confaptui prin presentia si prin volulu loru, ca sa aduca pre tinerimea cea renitenta a locurilor din munti la supunerea deplina sub lege.

Cu tote acestea insufliti de increderea in inal'ta gratia se roga forte pre omiltele comune, ca luandu in considerare posetiunea topografica a cercului Cattaro si seracia si numerulu celu micu alu locuitoriloru, luandu in considerare imposibilitatea, ca gard'a Bochesiloru se ajunga in tempu de resbelu singura spre aperarea locului Boche, din care cauza devine necorespondentia scopulu ori-ce translocare a acelor'a in alta parte a monarchiei si in fine luandu in considerare siguranti'a, ca numai bratiela a insusi Bochesiloru potu apera cu succesu patri'a sea, de ore-ce portulu loru nationalu e asi'a de potrivitu pentru locurile muntose si ei voru apera vetrele strabune cu o asfelu de vitejia, ca care nu se pote accepta nici dela altii in Boche, nici dela Bochesi in altu locu unde-va, Majestatea Vostra sa se indure pre gratiosu a ordina, ca sa se decida pre cale legale:

1. ca gard'a Bochesiloru se oiba a-si face servitiulu seu numai intre frontierele dela Boche;
2. ca cei conscrisi in acesta militia sa se pota departa dupa invetiarea esercitiului prescrisu din patria in cauzele afaceriloru loru;
3. ca la deciderea uniformei sa se ia catu se pote in consideratiune portulu nationalu alu Bochesiloru.

Tonulu celu cam biblicu, dice „N. Frbl.“, ce-lu iau reprezentantii comunelor bochese in petitiune si perde multu din efectu, candu ne aducemu aminte, ca deputatiunea din Zupp'a, carea a oferitu supunere, a marturisitu, ca nu a escitat insurectiunea atatu cestiunea armare, catu influenti'a streina.

Dupa cum serie „Tr. Ztg.“ insurgentii au lasatu 30 de morti pre campulu de lupta pentru desiertarea forturilor atacate, Gorosd'a si Trinit'a; numerulu ranitoru lu calcula preste 100. Perderile inimicului in lupta pentru provisionarea fortulu Dragalj din graniti'a nordica e greu a le socoti, deore ce insurgentii puscau din posetiuni de dupa stanci asupra trupelor nostre, ce debusiau prin unu defile pe podeulu de Dragalj si acopereau colon'a cea cu proviantu, pre candu lupta dela Garasd'a a fostu mai multu in locu deschisu. Sciriile aduse de nisce foi federalistice interne despre luarea altoru doue forturi afara de fortulu Stanjevich celu cadutu prin tradare suntu, dupa cum dice „Tr. Ztg.“ nisce nascociri.

„Foi'a „G. di Udine“ publica o scrisore din Spalato, in carea se serie, ca s'a poruncitu sa vina din Graz, Triest, Agramu si din Zar'a „patru gadi spre a esecuta in muntii dalmatini cu tota energl'a meseri'a loru.“ Si pentru atari monstruositati speroza a afla unu publicu, care sa le credia!

Din Triest i se serie foicei din Graz. „Tgp.“ ca insurgentii aru fi aflu la luarea fortulu Stanjevich patru tanuri de munte precum si munitiunea trebuincioasa si 18,000 de patrone. Populatiunea intraga a locuriloru revoltate nu se urca preste 9000 de suflete. Deca e adeveratu, ca si comun'a Ortolo s'a unitu cu rebelii, atunei cerculu insurgentiloru numera 10,000 suflete. Deca substragema femeile, copii si bebrani abia remanu 3000 de luptatori. Dintre acesti'a cei mai multi suntu din comunele Zupp'a si Buda'a, asi'a incatu la luptele din 25. si 26. Octombrie abia se pote sa fi luat parte 800 de insurgenti. Dar e faptu constatatu, ca 800 de omeni suntu de ajunsu in muntii cei nepracticaveri, spre a retiene mai multe batalione.

Insurgentii afirma, ca nu s'a unitu in mase nici Montenegrini nice Hertiegovini la insurectiune, daru nu nega, ca unii si altii iau parte si adeca rude de ale Bochesiloru.

Comitatulu insurectionalu din Cattaro a imprasiatu pre fiermii Adriaticei urmatorea proclamatiune, care deca nu e apocrifa aru demustra ca sperantiele revoltantiloru nu se voru frange asi'a lesne.

„Vulturi curagiosi din muntii nostri!
Or'a luptei a sunatu, si din inaltimea muntelui Lovcenu paserea mortii anuncia inimiciloru nostri, ca muntii nostri s'au desteptatu. Inimicii ni-au ruptu carl'a libertatiloru nostre vechi; ei ni-au amenintiatu, ca voru versa sangele fratiloru nostri, deca nu li vomu da fiii nostri.

„Deci dina din padurile Dalmatiei a mersu in sborulul seu sa sarute pre eroulu Ivanu Cernoievici, care dorme sub ruinele castelului albu din

Obodu, si care nu va intardia a se scula pentru a conduce pre fidelii sei vulturi la noue invingeri.

„Susu! susu! poporu de juni si bravi munteni! Aduti aminte de strabunii tei, celebrati de Cacic, care dicea de ei: „Ei suntu eroi ca Stolarcii, ageri ca Hertiegovinii, prudenti ca Italianii, tari ca Bosniacii.“

„Susu, bravule Cattaro, cuibu de vulturi! tu ai invinsu de trei ori pre Turci, ai resistatu Venetianiloru si Francesiloru! Care este inimiculu ce aru putea da peptu cu tine? Auditi, inimiciloru, sunetulu voiosu alu armeloru nostre! Sabiele nostre vechi i-si aduca aminte de timpulu, candu ele aparau libertatile nostre, si astadi li este sete de sangele apasatoriloru nostri! Sa se satur daru pana la manunchiu! Din inaltimea muntiloru nostri, armele nostre voru duce mortea la inimicii nostri!

„Montenegrole! audi tu strigatul libertatii nostre? Fratiloru din Hertiegovina, auditi voi sgomotulu bataliei? Sa sciti, ca noi suntemu numerosi si resoluti. Sa sciti fratiloru, ca noi ne luptamu pentru o mare cauza; noi ne luptamu pentru independenti'a nostra, care ni este mai scumpa de catu viati'a! Noi voimu a fi liberi ca parintii nostri, cari au invinsu pre Turci, si nu vomu depune armele, pana ce dreptulu nostru nu va triumfa!

„Inainte dara, vulturi din Cattaro si Ragusa! Inainte pentru bataia santa, pentru Dmnediecu si libertate!

Observatiune in pedagogia!

Domnule Redactoru! De ore-ce organele publice suntu calea cea mai sigura spre latirea unei idei, avendu ele cetitori mai multi, ca ori-care brosiura, ce apare mai cu seama in limb'a romana, indrasnescu si eu pre calea acest'a a me slobodi pre campulu pedagogicu a carui filosofie e mai sublima dintre tote filosofiele ocupandu-se ia cu obiectulu celu mai perfectu, adeca cu omulu, de-si nu me potu numera intre profetii ei actuali si practici.

Cetisemu in nr. 77 a diuariului „Tel. Rom.“ o cuventare rostita de dlu direct, la scolele capitale din Satulungu (Sacele) Ioanu Dorc'a asupra propunerei studiului religiunii in scolele populare si mi-a placutu in generalu metodu, ce-lu recomanda dlu Dorc'a invetiatoriloru la propunerea religiunii, in sa cu unele asertiuni ale dlui direct, nu me involescu, de ore-ce suntu in contra pedagogiei ratiionale. Aducendu-ne deci in prezentulu acest'a fatalu sciinti'a mai multa multiamire si folosu realu, decatu politic'a ce se imprascie de multe ori fara precautiune prin jurnale mi iau libertate ca unu laicu asi'a dicendu pre campulu pedagogicu a-mi impartast ideile mele in privinti'a studiului religiunii in etatea primitiva a baietiloru, ca invetiatorii cu ocaziunea conferintiloru, impedecandu-se de opiniunea pote contraria a domneloru loru se o iee la desbatere si se chiarifice o cestiune, ce intr'adeveru nu e de mica importantia la desvoltarea culturai nationale pre bazea unui cultu adeveratu ddieescu.

Dlu Dorc'a dice in disertatiunea sea, ca suntu si omeni de acei'a, cari credu ca rugaciunea e pre de tempuria inca in anii cei erodi ai copilului, si ca mai intai sa se desvolte puterile intelectuale si apoi sa se incepa cu educatiunea religiiosa morale; asfelu de omeni in sa au o parere cu totulu gresita, aici de-si e adeveratu, ca copilulu in etatea aceea cruda intielege pre putienu, seu nimic'a din ceea ce dice, totusi atata scie, ca elu atunci candu se roga vorbesce cu tatalu lui celu bunu, carele este in ceruri, cu tatalu tuturoru. Eata dara ca pre nesciute s'a desvoltatu in elu unu procentu din aplicarea religiiosa morale etc. Asertiunea acest'a, pregatesce pasulu celu dintai la mecanismulu religiosu in care a cadutu crestinismulu mai in genere, si care abate pre credinciosi dela calea cea adeverata a virtutiei, pre care o recomanda in modulu celu mai sublimu invetiatur'a lui Christosu. „Poporul acest'a cu budiele me cinstesce, iera cu inim'a este departe de mine.“ Invetiaturi neintielesu au produsu in vechime si producu si in prezentu mecanismu odiosu, ce schimonosesce cultulu divin si-lu preface din ceea ce este intru adeveru din nutrementu spiritualu o simpla sportura superficiala. Ore nu vedemu noi, ca sa nu mergem pre la alte biserici, cari nu suntu pana acum intr'unu stadiu mai favorabilu, pre omenii nostri in biserica cascandu si incepandu a li se face uritu de slujb'a cea lunga, nu dormiteza si

numai din candu in candu vedendu pre vecinulu seu ca-si face cruce seu ingenunchie la signalulu clopotielului din altariu lu imiteza si elu. La cuvintele cele frumose, la rugaciunile cele petrundietorie, cu care nu se potu asimila ale nici unei confessiuni cristiane, cari suntu menite de a inaltea spiritulu la divinitatea creatorului si a desvolta simtiemintele in dragoste catra Ddieu si aprupele, nu asculta nimenea, ci fia-care sbora in ideile seale la lucruri pote chiaru contrarie santieniei locului unde se afla.

Si tote aceste de unde se tragu? de acolo, aici din copilaria i s'a inradacinatu mecanismulu religiosu; invetiaturi si rugaciuni, cari nu le-au intielesu la inceputu, si cari nu s'au straduitu a le intielege nici mai tardu fiindu-i cuvintele enoscute. Si asi'a nu ca au castigatu unu procentu din aplicarea morale, ci au incarcatu asupra sea o suta de procente din aplicarea mecanismului religiosu, cari nu-lu mai pote desradacina nici o invetiatura si nici o explicare. Se privimu numai la invetiatorii si carturarii nostri cei bebrani, cum sciu ei recita tota Saltirea si tote rugaciunile de demineti'a si de sera de rostu fara de a le intielege, de ore-ce recitandu cu gur'a eugeta de multe ori alte cele si candu-lu intiebi sa-ti spuna cu alte cuvinte ce au disu nu-ti pote spune nimic'a decatu, pote se incepa iera de capu. Aest'a este pecatulu initiiloru nostri in scriptura si catra unu ca acesti'a au disu Christosu: „Poporul acest'a cu budiele me cinstesce, iera cu inim'a este departe de mine.“

Pentru ca sa nu cademu in sa in pecatulu acest'a alu mecanismulu religiosu, in care se timpesc si-si pierdu din valore invetiaturile si rugaciunile cele mai sublimale ale bisericei nostre, e de lipsa, ca sa se delature dela inceputulu vietii unui omu, se nu i se dee locu a se incuba in inimile cele fragede copilaresci, aici incubandu-se odata nu-lu va mai pute scote nici unu invetiatoriu.

Procederea gresita a pedagogiei vechie s'a observatu din partea pedagogiloru moderni, si credu ca nu se mai afla nici unu pedagogu, carele basandu-si principiile seale pre ratiunea sanatosu se proteje invetiamentulu mechanicu din trecut si sa se alature langa propunerea disertatiunii, dupa care copilulu sa se invetie din cele mai fragede tinertie incependu, a balbati cuvinte despre Ddieu in forma de rugaciune, care elu nu le intielege si nici nu le pote intielege.

Precum pedagogia recomanda educatoriului, ca invetiandu pre copilu a vorbi sa-i imultesca notiunile mai intai prin aratarea si numirea obiectelor, ce suntu in apropierea lui si pre care le vede si le pote prinde cu man'a si asi'a mergendu mai departe dela cele mai simple la cele mai compuse sa-lu introduca in vietia fizica, tocmai asi'a trebuie se cera asemenea pedagogia ca sa se introduca elevulu si in vietia spirituale. Sa nu i se spuna nimic'a ceea ce elu nu pote intielege, Gradatim trebuie se fia introdusu mai intai elevulu la cunoscinti'a efectului, ce jace ca realitate inaintea sea si numai dupa aceea la persecutarea cauzei ce a produsu efectulu vedutu, si care pote ca singura e neveduta si neatingibile, din care cauza trebuie se fia inchipuita si prin asociatiune de idei pusa asupra efectului. Pentru aceea dlu Dorc'a, cum e a copilulu numai prearendu, dupa ce e cunoscutu toate obiectele reale din pregurulu seu, sa se introduca la perceptiunea ideiloru mai abstrase cum e d. e. D-dieu, mantuirea sufletului, raiulu, descinderea lui Christosu pre pamentu d'a mantui-nemulu omenescu s. alt. s. alt., aici atuncea le va intielege, si intielegerea lui prin nici unu usu indelungatu nu se va intoneci, deore ce, ce intielege omulu la inceputu, intielege in tota viati'a sea si i se chiarifica din ce in ce mai multu. La obiectiunea, ce mi s'aru potea face, ca, dupa parerea mea aru fi se cresea copii fara nici o cunoscinti'a de D-dieu d. e. pana intr'alu sieselea seu optulea anu etc. respundu, ca de-si mintea copilului se desvolta numai tardu pentru d'a cuprinde lucrurile ideale, ce se spunu despre D-dieu si ce vine in genere inaintea in religiune, totusi elevulu se pote initi'a in cele sante pre o cale cu totulu simpla si neseducatori'a in mecanismu, candu se pune de esemplu, dupa opiniunea unoru pedagogi renumiti, copilulu a fi unu simplu martoru la rugaciunea parintiloru, i se da o positiune evlaviosa, fara de a-lu invetia cuvinte neintielesu spre a le rosti. Idei generale despre cele sante i se potu da in ori-ce etate, dara cuvinte neintielesu de rugaciuni, de marturi-

siri și de alte porunci dăduse să nu-lu invetie nimenea, căci ele sunt fundamentul mecanismului. Bine-voiesca parintii a-lu duce la biserică și a-lu lasă la cuminectură, deca și afla prin această conștiință liniștită. A se ispovedi însa este de prisos în etatea prunciei, căci neavându elu voia de a se otari, nu pôte se aiba nici peccate, și nu pôte să se decida nici la cerintele acele ce sunt de lipsa la ispovedania.

Deci eu asiă cred, că deore ce religiunea este bazea vietiei omenești și deore ce în religiunea crestina bine întielăsa se pôte dezvoltă mintea omenească până la celu mai înaltu gradul perfectiunei, trebuie pus unu pondu deosebitu pre dezvoltarea spirituale a elevului în direcțiunea religioasă, că sa se invetie de tempuriu a o pretiu după meritele ei cele adeverate fără d'a cadea în bigotism și fără de a escedă în materialismu.

Educațiunea gresită în etatea primitivă a causatu poporului nostru extremitățile în care se afla în prezentu fiindu adeca o parte în bigotismul și mecanismul celu mai condamnabilu, alta parte mai semidocta în indiferentism și inteligentia parte mare în materialism, ateism etc. necredindu nimică și tienendu formele religiunei numai din obiceiul său din politica. Pentru aceea nici nu prea vedem domni d'ai nostri mergendu la biserică, că sa se rōge, ci singuru numai, că sa le trēca vremea și ici colea la ocaziune sa se falēscă.

Pentru d'a încungiurā reulu acest'a dela începutulu educațiunei, și a dā elevului din etatea primitivă o direcțiune salutare în privint'a vietiei lui religioase pre bazea întiepciunei, credu a nu fi de prisos observatiunile aceste putiene meritādu atentiunea invatitorilor nostri, cari precum se vede iubesc și trebuie se iubēscă progresulu pre cariera invatiementului și cănr'a asiă dicādu-le e incredintiată bazea vietiei elevilor lor, pre care dezvoltādu-se singuru numai va putea contribui la înflorirea bisericii și sub scutul ei la ridicarea natiunii.

N. Prosteanu.

Fără că sa preocupā un'a său alta parte ne înām voia a dice „că calea e lungă prin precepte și scurtă prin exemple.“ O rugaciune cum e „Tatalu nostru“ se pôte predă copiilor în etatea cea mai fragetă, pentru ca este asiă de chira încātu o pôte întielege și unu copilu, și deca nu va fi în stare sa reflecteze filosofice asupra copriusului rugaciunei. Exemplele aduse de disertatiune sunt apte de a face pre copilu sa întielegă și fără multe ei abstrase reflesiuni rugaciunea ce i se predă. — Deca aru stā plugariulu sa fia numai martoru până scie tōta geologia, chemia etc. și apoi sa se apuce sa produca bucate amu remanē cu totii fără de pāne.

Red.

Din Ungari'a.

(Scoli confessionali, sēu comunali?)

Iēla mārulu de cērtă între locuitorii din cele mai multe comune ungurești. O causa atātu de sântă, că cum e caus'a scōlelor populari, a datu atāt'a materia de cērtă între poporu, — aci e de a se întielege poporul magiaru, căci poporul nostru multamita priceperii lui celei agere și înainte statatorilor scōlei au recunoscutu de multu necesitatea scōlelor confessionali. — Daru ore ce pôte fi caus'a neîntielegerii poporului în privint'a caracterului scōlelor?

Dupa modesta'mi parere nimicu alt'a decâtu purtarea cea de totu gresită a foiloru magiare anca la nascerea legii pentru scōlele populari, cându adeca se află în forma de proiectu pre mēs'a corpului legiuitoriu, și chiaru și dupa ce deveni lege sanctionată. Foile magiare mai tōte — în preamarele lor zelu cătra înaintarea, sēn chiaru cătra înmulfirea natiunei lor — se apucara cu tōla serioșitatea a atacă susnumitulu proiectu, alu scarmanā și alu aratā de necorespondentiu spiritului timpului și înaintării poporului în cultura, și cu astfelu de apucaturu nu aveau alt'a de scopu decâtu instrainarea opiniiei publice de cătra această lege și căstigarea ei pentru scoli comunali, socotindu întru întiepciunea lor, ca astfelu căstigādu pentru ideea lor și pre celelalte natiuni din țiera va face celu mai bunu servitiu natiunei lor. Daru s'a înșielatu uritu, căci departe de a aduce vr'unu folosu causei lor mai multa stricaciune au causatu. E dreptu, ca li-au succésu a căstigi pre vr'o căti-

va din noii cetățeni — fiii lui Israelu — cari și de altmintrenea voru a se geră în lume de spriginatori și omeni ai reformelor, și și vr'o căti-va din natiunea lor, daru mas'a poporului au remasu prelānga scoli confessionali. Iose toc'm'a această împregiurare a datu ansa la multe frecări și certe serioșe între poporu și între asiă numitii luminatorii poporului, cari certe în multe locuri atātu de inversiunare au fostu, încātu a trebuiu se recurga la dregatoriile civile pentru încungiurarea altoru urmări triste, ce s'aru fi pututu escă din astfelu de frecări.

Cumca jurnalele lor nu-si au ajuosu scopulu nici la magiari, se vede cu deosebire din parerile separate, esite în publicu din partea barbatilor lor de specialitate în privint'a scōlei. Intre alții enta cum se exprima unu barbatu magiaru, recunoscutu de patriotu, nationalistu mare și barbatu de litere: „De-si recunosc și simezu nunumai dreptulu de supr'inspectiune, ci și tōte drepturile și datoritiile statului față cu treab'a scōlei populare, totuși eu s'm de acea firma convictiune, că în patri'a noastră nunumai astadi, ci înca multu tempu înflorirea și ridicarea trebei scolare numai și numai pre bazea confessionale se pôte cu siguritate acceptă. De aceea eu nu potu fi decâtu numai amiculu scōlelor confessionali, autonomiei lor, a concurenței libere, și a unei ajutoriri sistematice din partea statului față cu scōlele confessionali și preste totu a aducerei trebei scolare în nemidificat'a posesiune confessionale, iēru scōlele comuni sēu amestecate, că cum voru a fi la noi cele comunali, eu numai în casuri de totu extraordinari le tienu aplicabile, și deca statulu numai pre acestea voiesce a le subventiona și a le tienea de ale sele proprie, atunci nici decum nu va putea înaintă libertatea și cultur'a între cetățenii patriei. Dealtmintrenea toti barbati de scōla din Europ'a culta s'au pronunțiatu pentru scōlele confessionali.“ — Astfelu vorbesce barbatulu lor, de alu cărui zelu patriotic și nationalu e convinsu totu natulu mag. Amu socotitu a fi de lipsa citat'a cuvintelor de sus și din punctulu nostru de vedere preste totu starea de față a celor mai multe scoli populari ung. ne pôte servi de invatiatura, deca s'aru ivi și la noi vr'o diferentia de pareri în treb'a scolare, aru fi timpulu, ca sa mai invatiāmu și noi din patania altora, iēru nu totu din a noastră. Mai amintescu, ca multe comuni ung. au remasu până în d'ura de astadi din caus'a nefericitelor certe fără scōla.

Protocolu.

Adunării generale a Asociației nationale aradane, pentru cultur'a poporului român, pre anul 1869/70, alu Asociației alu VII-lea.

Siedintia II.

tienuta sub presiedint'a domnului vice-presiedinte Sigismundu Popoviciu în 21 Augusta 2 Septembrie 1869 în localulu îndatinatu.

(Capet.)

Nr. 11. Motiunea domnului Demetriu Bonciu, că sa se denumēscă un'a comisiune pentru transformarea statulelor asociatiunei asiă că în acele sa se cuprinda unele puncte pentru latirea industriei între romāni, — comisiunea o dechiara de superflua, deore ce această dispuzitiune se cuprindē în §. 1. alu statulelor; în urmarea cărei'a domnulu propunetoriu postesce a se întielege motiunea asiă, ca direcțiunea sa se îndrumēze, a se ocupă de studiarea obiectului acestui'a, și pre adunarea viitoria a face propunere meritōria în folosulu latirei industriei între romāni.

Propunerea astfelu se primesce cu exprimarea dorintiei intonate de domnulu Constantinu Radulescu, ca adeca, fiesce-care membru alu asociatiunei se iē asupra-si sarcin'a de a lati acestu mediolu alu culturei populari.

Nr. 12. Motiunea domnului Popoviciu Deseanu, ca pre venitoriu fiescēcărui membru alu asociatiunei se i se dēe diploma de membru neconditiunatu, pre lānga tacs'a olegata de 50 cr., la propunerea comisiunei se primesce.

Nr. 13. Alta motiune a domnului Ioane Popoviciu Deseanu, că sa se dēe direcțiunei instructiune speciale spre elaborarea unui planu, dupa care sa se pōtă căstigi în favōrea asociatiunei un'a casa în Aradu pre actiuni, avendu a face reportu la adunarea venitoria, în conformitate cu propunerea comisiunei, asiderea se primesce, și direcțiunea se insarcina cu studiarea cestiunei.

A trei'a motiune a domnului Ioanu Popoviciu Deseanu, ca de nou sa se faca pasi la guvernulu de statu, pentru ca adunările generali se pōtă fi ambulante, comisiunea o afla salutaria scopurilor asociatiunei, încātu înse aceea tientesce la schimbarea statulelor, doresce a se observă modalitătile proscrise în §. 16.

În sensulu parerei date de comisiune, înāndu-se în pertractare propunerea domnului Ioanu Popoviciu Deseanu pentru a se mijloci, că adunările generali în viitoriu se fia ambulante; adunarea generale decide a se insarcinā direcțiunea că se faca de nou pasi la guvernulu țierei pentru realizarea decisului adunării generale din anul 1866 nr. 17, dupa care adunările generali au a fi ambulante suprimendu-se acea dorinția generală, că această petitiune a asociatiunei sa se substērna la locurile competente prin ablegatii dietali romāni.

Nr. 15. Referintele comisiunei pentru cercetarea scōtelor loteriei, dlu Iosifu Belesiu relatează ca pentru sortiuri s'a incasatu preste 2000 fl., pentru bilete 380 fl.; dela espuzitiunea obiectelor 268 fl. și ca comisiunea spēra înca și de acum voru incurge bani pentru losuri; prin urmare propune, ca direcțiunea sa se autorisedie cu incasarea sumelor sperative avendu a reportă rezultatulu în adunarea generală viitoria; iēru zelōselor dame, cari prin ofertele lor au concursu la loteria acest'a filantropica natiunale, propune a li se votă recunoscintia din partea Asociatiunei.

Propunerea comisiunei adunarea o primesce împreună cu amendamentul facutu de dlu Ioanu Popoviciu Deseanu, ca amintitele zelōse dame romāne, cari prin ofertele lor au contribuit la înaintarea scopurilor asociatiunei, întru întielesulu §. lui 4 din statute, sa se dechiare de membre ajutōria ale Asociatiunei și sa se provēda cu diplome — gratisu.

În legatura cu această dispuzitiune se decide licitarea acelor obiecte, cari din d'ura de astadi, în restempu de 6 septamāni nu se voru scōte dela Asociatiune. Iēru în privint'a loteriei viitorie, direcțiunea se insarcinēza a face unu planu de sortitura și a-lu asterne adunării viitorie.

Nr. 16. Fiindu la ordinea zilei alegerea direcțiunei, dupa ce Ilustritatea Sea Domnulu directoria Antoniu Mocioni în numele seu și alu direcțiunei, multamii adunării pentru increderea de până acum, domnulu presiedinte provōca adunarea la alegere nouă.

Urmă prin aclamatiune următōrea alegere: directoru primariu: domnulu Antoniu Mocioni, ablegatu diet. directoru secundariu: domnulu Ioanu Popoviciu Deseanu, avocatulu în Aradu; fiscalu: domnulu Iosifu Popoviciu avocatulu în Aradu; perceptoriu: dlu Emanuil Misiciu, asesoru comitatensu în Aradu; esactoriu: dlu Ioane Goldisju vice-notariu comitatensu în Aradu; economu: dlu Teodoru Serbu vice-notariu comitatensu în Aradu; bibliotecariu: dlu Stefanu Siorbanu, asesoru comitatensu în Aradu; notariu: dlu Petru Petroviciu.

De membri directionali s'au alesu totu prin aclamatiune urmatorii domni:

1. Vincentiu Babesiu, ablegatu dietalu,
2. Ioanu Siorbanu, capitanu supremu în penssiune,
3. Dr. Iosifu Hodosiu, ablegatu dietalu,
4. Mironu Romanu, protosincelu și ablegatu dietalu,
5. Demetriu Bonciu, avocatulu în Aradu,
6. Dr. Atanasiu Siandoru, profesorulu de pedagogia în Aradu,
7. Georgiu Dogariu, cetățianu în Aradu,
8. Dr. Alesandru Mocioni, ablegatu dietalu,
9. Alesiu Popoviciu, avocatulu în St.-An'a,
10. Ioanu Suci, notariu comunalu în Socodoru,
11. Ioanu Rosiu, asesoru la magistratululu orașului în Aradu,
12. Lazaru Ionescu, ablegatu dietalu.

Nr. 17. Domnulu Demetriu Bonciu, propune, ca pre anul viitoriu direcțiunea se substērna gāt'a preliminarulu înainte adunării generale.

Propunerea se adoptă fără contradicere. Nr. 18. Cu ocaziunea acestei adunări s'au mai dechiaratu de membri ai asociatiunei, urmatorii

domni : Constantin Radulescu, avocat in Lugosiu, Nicolau Butariu preot in Bodesci, cu taxa anuala de 2 fl. Simionu Popoviciu Deseanu avocat si notariu comunal in Giula-Varsandu, Georgiu Carabasiu, preot in Szinte câte 2 fl. Arseniu Leuc'a, preot in Lazuri 2 fl., Ioanu Selagianu 2 fl.—Vasilii Tomati'a preot 2 fl. Stefanu Adamu 40 fl. in capitala.

Nr. 19. Dupace adunarea si esprime multumit'a domnului Alexandru Nagy, pentru localul adunării, domnului presedinte la 2 ore dupa mediadi dechiara a VII. adunare generale de incheiata.

Autenticatu in sedinti'a tienuta in Aradu 5/17 Octobri 1869.

Sigismundu Popoviciu. Custante Gurbanu.
presedinte. notariu substitutu.

stradatu de
Petru Petroviciu.

„Atb.“ notariulu directiunei.

Romania.

Drumul de feru dela Bucuresti la Giurgiu s'a inauguratu Duminec'a trecuta prin servitiulu spre invocarea bine-cuventărei divine asupra-i, la care a oficiatu insusi parintele Metropolitu primatu in presenti'a primului ministru, a inaltilor demnitari ai statului si a publicului, prin sunetulu musicelor etc. conformu programei ce amu reproducu dupa „Monitoriuulu oficialu“. Dara programele ca programele; ele, prin natur'a loru limbata, si perdu efectulu surprinderii, si esprima monotoni'a in executarea ad-literam a celor scrise in trensele.

La asemeni spectacule, ori-catu de imposanta solemnitate s'aru promite prin programe, lumea n'aru alerga, nu s'aru imbultii, deca n'aru mai fi sa se veda si ceea ce nu e scrisu si nu se pote prevedea in programa, acelu elanu alu simtiemintelor ce sta ascunsu in adenculu animei si care are spontanietatea impressiunei momentului.

Rolulu de a face ceea ce nu se cuprinde in programa era mai cu sēma alu neinvitatiloru, alu poporului pre care nu-lu pute incapa spatiulu strinsu alu interioarei garei la Filaretu, si care se intindea in siru lungu de o parte si de alt'a a liniei ferate, si se mai forma si in pālcari la distantie pāna la o jumetate de posta in cale spre Giurgiu, acceptāndu in uimire sa veda acei aburi pre care-i gonesce cu turbare namil'a interitata ce asverle din trensa nori grosi de fum si tēsece dupa sine unu siru de case!

Celu dintāiu trenu care trebuia sa duca oșpeti la Giurgiu, purtāndu numele „Mihaiu Bravulu“, se pregatea sa pornesca. Primulu semnalu datu, poporulu incepu sa se alinieze elu insusi cu imbrāncele spre ocuparea celui mai favorabile locu de privire, si, in momentul pornirei trenului, la siuturatur'a tipatori'a a aburului, o singura strigare raspunse prelungitu inaintea si in urm'a trenului. Era urarea de bucuria a poporului care, fara se intielega puterea ce trage dupa dens'a atāt'a greutate si cu asiā repediciune, simtiea insa ca acēt'a este agentulu celu mai intrepidulu alu civilizatiunei la noi, precum este in tōta Europ'a.

— Uite, mā! cum merge fāra cai! esclamau unii printre multime.

In percursulu dela Bucuresti la Giurgiu, pre tōta intinderea liniei acceptau satenii curiosi sa veda trenulu, pre care'lu salut'au cu respectu, si pre la statiuni se aflau proprietari ori arendasi din judetiulu Ilfova si din judetiulu Vlasca.

Dela statiunea din Coman'a spre partea drēpta, trei flacāi de satu. cu cai ageri si voinici, si inchipuisse sa se iea la intrecere cu locomotiv'a! Goneau cātu puteau bietii naivi pre drumulu dealaturi; dara unu minutu le fu de ajunsu spre a face esperinti'a. Husiunea loru disparu, si, cāndu positivulu ii facu sa se veda remasi departe inapoi, de siguru ca-si voru fi facutu machinalicesce eruce proferāndu blasteme asupra lui „Ucidia-lu tōc'a!

La gar'a dela Giurgiu poporulu giurgiuveanu primu in vrāri acestu trenu de onōre, la trecerea carui'a gard'a cetationesca presentā arm'a si musica intona unu marsiu triumfale.

Unu dejunu era pregatitu. Luara parte la densulu consuli, deputati, senatori, membri ai curtiei de cassatiune; oficierii superiori, demnitari inalti ai administratiunei, si alte notabilitāti din capitala,

toti invitati in fine, alu caroru amfitrionu era presedintele consiliului de ministri si ministrulu lucrārilor publice Beyzadea Dimitrie Ghic'a, radiosu in mijloculu bucuriei generale cu care se aclamā M. S. Principele si cu care i se adresā primulu ministru totu felulu de multumiri si felicitatiuni personali.

La acestu dejunu presedintele cabinetului puse unu toastu pre care-lu reproducem dupa „Monitoriu“:

Domniloru,

„Infintiarea drumurilor ferate in Romania devine astadi o realitate.

„Substituirea aburului in loculu midilōceloru intrebuintate pāna eri, va opera si la noi acea revolutiune binefacatōre, ale cārei efecte le admirāmu la celu d'anteiu pasu ce facem preste frontiera, mai cu sēma in directiunea Occidentului.

„Acestu nou midilōcu de transportu, unulu din cele mai insemnate titluri de gloria ale epocii moderne, a exercitatu cea mai mare influentia asupra vietiei intelectuale, morale si materiale a locuitoriloru Statelor ce l'au adoptatu: a indulcitu obiceiurile, a radicațu nivelulu generale alu intoligētiei umane; artele si sciintiele au gasitu in elu nenumerate si continue isvōre de dezvoltare; si astfelu cu dreptu cuventu s'a disu ca gradulu de civilizatiune alu unui poporu se mesura prin numerulu chilometreloru cāiloru sele ferate.

„Astfelu se voru putea aplica adeveratele principie democratice cari consista nu in a cobori pre unii, ci a se sili de a inaltia pre toti.

„Astfelu oumai se stabilesc adeveratele egalitate.

„Suntemu fericiti ca, dupa mai multe incercāri si anevointie, a fostu datu generatiunii presente a vedea realizarea unei dorintie de multu simtita de intrēg'a tiēra.

„Suntemu fericiti ca inceperea acestei noue ere de prosperitate se face sub domni'a unui suveraru a carui preocupare de totu minutulu nu e de cātu progresulu natiunii ce l'au alesu.

„Avemu sigurantia ca in curendu, grati'a neobosilōreloru ingrigiri ale Domnitoriului si cu concursulu omeniloru de anima, vomu intinde pre tōta Romania aceste drumuri ferate, asigurāndu pre adeveratele sele base prosperitatea patriei nōstre.

„Natiunea, prin reprezentantiu sei, a voitu ca prim'a cale ferata a Romaniei sa se caute de statu, prin propriile sele midilōce.

„In executarea acestei mari vointie, guvernulu, fōrte de increderea cu care a fostu onoratu, si a pusu tōte silintiele spre a fi la inaltimea unei asemenea missiuni.

„La apelulu facutu junimii romāne, ea a raspunsu cu grabire, si astfelu mai totu personalulu explotatiunii, s'a pututu compune dintre pamenteni.

„Suntemu incredintiati, domniloru, ca acesti romāni voru sci sa corespunda la acceptarea publicului, si sa dovedesca in acestu nou felu de ocupatiune aceea-si aptitudine cu care D-dieu a indiestratu pre poporulu romanescu.

„Nu remāne dera de catu a ne sili cu totii sa recāstigāmu timpulu perdatu in calea progresului.

„Numai astfelu generatiunile viitōre ne voru bine-cuventā

„Traiasca natiunea romāna!

„Traiasca Domnitoriulu si ilustra sea logodnica!

Acestu toastu se sferu in urāriile meseniloru. Dupa unu patraru de ora sosi alu doilea trenu de invitati cari si avara partea loru de placere aci, si apoi se risipira prin orasiu spre a se duce sa privesca pre Dunare.

Trenurile s'au intorsu precum pornise: cu cea mai mare regula si punctualitate. La sosirea loru inapoi la gar'a Filaretului bucuria se esprima intrunu modu si mai stralucitoriu de cātu pāna aci, lumea se intiesase mai multu si miscarea era la gradulu celu mai mare.

Aflāmu ca presedintele cabinetului, luāndu in primire lini'a Bucuresti-Giurgiu dela compania care a construit'o, a luat si tōte mesurile pentru ca statulu sa nu sufero pagub'a din neindeplinirea de cātra concessionari a vre-unei'a dintre conditionile concessiunii.

„Tromp. Carp.“

Varietati.

„Hr. Zig.“ luāndu notiia despra caletoria de inspectiune a Archiducelui Iosifu prin Transilvania si in specie de cele ce a aflu se renitate Sea in Clusiu dice, ca in ordinulu de di a laudatu cu deosebire despartimentulu romanescu alu gardelor, pentru ca acēt'a a facutu esamenile cele mai splendide.

„Pertractari urbariale.“

La tribunalulu urbariale regescu din Fagarasiu referata publica a proceselor inrotolate se tiene Sambeta; — Conspectulu referadeloru publice inaintea referadei cu trei zile se pote vede pre tabl'a afisiata in ambitulu tribunalului. —

Sect. 3 Nr. 4022—1869.

Publicatiune

despre tractare prin oferte spre asigurarea trebuintei materialiloru si requisiteloru pentru c. r. depoti materialiloru caratorii militaresci in Klosterneuburg, Marein, Prag'a, Drohobyer si Alb'a-Juli'a dela 1 Ianuaru pāna la finea lui Decembre 1870.

Trebuint'a cuprinde: otielu si feru, cuie si surupi, lantiuri, cercuri si catarama, piele, pāndia si funii, cārbune, materiale de oleu si vapsea, lemne de caru, pārtile constatōria de hamuri si alte unelte.

Mai incolo: reparaturi de ilauri si surupi stricati, ca si taiaturi de pile deosebite de nou.

Industriarii, cari voiescu a se impartasi prin ofertele acestea potu vede conditionile mai de aprōpe, ca si cantitatea trebuintei la unulu din depositile materialiloru susu numiti, asēu la comanda caratorii milit. a tierei, unde se voru areta si mustrele articiloru sigilate de liferatu.

Intreprindietorii potu pune ofertele lor, ori pentru articule deosebite, ori pentru mai multe, sēu pentru trebuint'a unui'a, ori a mai multor'a, ori depotiloru tututororu.

Ofertele sigilate indiestrate cu vadielē prescise au de a intrā pāna in 16 Novembre 1869 inaintea de amēdi la 11 ore la comand'a respectiva a caratorii milit. a tierei, unde se voru face deschiderea comisiunale la ora numita. Intreprindietorii au dreptu a fi de fatia la deschiderea ofertelor.

Ofertele ajunse dupa terminulu mai susu determinatu nu se voru considerā.

(21—2)

11—1 Concursu.

In urmare decisiunei comitetului bisericescu gr. or. din satulu Iuliti'a din 19/31 Octobri 1869 nr. 2 se escrie concursu la vacant'a parochia gr. or. din Iuliti'a Cottulu Aradu, Protopopiatulu Totvaradi'a, — care parochia e indiestrata cu o sesiune de pamentu aretoriu estravilanu — si cu unu telechiu intravilanu de 1000° pre lānga competentelē obvenitōrie dupa particulariele functiuni preotiesci, — prescise in norm'a stolara.

Concurentii suntu avisati a-si tramite recursele instruate cu documentele recerute, la subscripsulu comitatu pāna in 18/30 Noemvre, a. c. fiindu alegerea de preotulu otarita a se tienē de cātra competentelē sinodu parochialu — convocatu spre același scopu — pre diu'a 23 Nov. (5 Dec.), a. c. Iuliti'a, in 19/31 Octobri 1869.

Comitetulu bisericescu gr. or. din comun'a Iuliti'a.

Concursu.

Devenindu vacante postulu de ingineriu pentru districtulu Fagarasiului cu resiedinti'a in Fagarasiu, cu salariu anualu de 500 fl. si unu pausalu de 50 fl. v. a.; se escrie concursu pentru implinirea acestui postu pāna in 10 Decembre 1869.

Competitorii sa-si asterna suplicelē documentate eventuale si cu certificate de servitiu indreptate la Universitatea districtului Fagarasiu. — Se cere cunoscenti'a limbiloru patriei si cu deosebire acelei romāne.

Dela presidiulu districtuale.

Fagarasiu, in 1 Novembre 1869.

(22—2)